

УДК 619:576.895.1:631.311.86

ПАЛІЙ А.П., д-р вет. наук, e-mail: paliy.dok@gmail.com,

СУМАКОВА Н.В., e-mail: arachnoiekvvm@gmail.com

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»

ВИЗНАЧЕННЯ ДЕЗІНВАЗІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДЕЗЗАСОБУ «ФАГ»

У системі ветеринарно-санітарних заходів необхідним є проведення дезінвазії об'єктів ветеринарного контролю. У статті представлені результати вивчення дезінвазійних властивостей нового дезінфікуючого альдегідного препарату «ФАГ». Встановлено, що цей препарат у концентрації 6,0% за експозиції 24 години проявляє дезінвазійну дію щодо яєць *Ascaris suum*, *Ascaridia galli*, *Toxocara canis* і є ефективним засобом для знезараження об'єктів тваринництва, контамінованих інвазійними елементами гельмінтів. Дезінфікуючий препарат проявляє більш виражені дезінвазійні властивості на металевих, скляних поверхнях і кахлі та має більш низьку активність за знезараження батисту і дерева.

Ключові слова: дезінвазія, дезінфектант «ФАГ», концентрація, експозиція, тест-культура.

Вступ. Незважаючи на успіх, досягнутий за останні роки в боротьбі з інвазійними захворюваннями сільськогосподарських тварин, і на сьогодні гостро стоїть питання їх системного моніторингу та профілактики [1].

Профілактичні заходи в боротьбі з інвазійними захворюваннями повинні виконуватися з урахуванням особливостей життєвого циклу гельмінтів, при цьому важливим фактором попередження зараження тварин є дотримання ветеринарно-санітарних заходів за їх утримання та годівлі [2].

Збудники інвазійних хвороб на екзогенних стадіях розвитку у зовнішньому середовищі, на відміну від збудників інфекційних хвороб, більш стійкі до впливу факторів зовнішнього середовища, в тому числі до дії хімічних речовин, які використовують для дезінфекції [3, 4].

Важливим фактором передачі збудників багатьох паразитарних хвороб є об'єкти навколишнього середовища внаслідок їх контамінації екзогенними стадіями розвитку ендopазитів. Профілакувати ці захворювання можна тільки за проведення ретельного очищення тваринницьких приміщень, інвентарю, вигульних майданчиків і здійснення дезінфекції. Яйця, личинки, цисти гельмінтів на об'єктах ветеринарного контролю, пасовищах залишаються поза дією хіміотерапевтичних препаратів. Це є причиною швидкої реінвазії тварин, зниження ефективності лікарських препаратів. Тому стратегію профілактики інвазій тварин необхідно базувати на комплексі заходів, спрямованих на ефективне знищення збудників на різних стадіях їх розвитку. Серед них найбільш дієвим заходом є дезінвазія об'єктів тваринництва [5, 6].

Для знезараження об'єктів тваринництва використовують фізичні, біологічні та хімічні засоби. Проте найбільш поширеними в практиці ветеринарної дезінфектології є хімічні засоби [7].

На сьогодні для дезінвазії тваринницьких приміщень все ще рекомендують застосовувати ксілонафта-5, 2-4-5-тріхлорфенол, емульсію технічного ортохлорфенолу, карболову кислоту, їдкий натр і калій, йод однохлористий, негашене вапно [8]. Однак перераховані засоби є застарілими, їм характерний цілий ряд негативних властивостей, що обмежує їх застосування.

Більшість дезінфікуючих препаратів як закордонного, так і вітчизняного виробництва, розраховані для використання лише в медичній практиці. Їх використання у ветеринарії є неефективним з ряду причин: висока контамінація мікроорганізмами об'єктів ветеринарного контролю, велике біологічне навантаження. Препарати, розроблені на основі лише однієї з існуючих хімічних груп, не мають перспективи їх широкого практичного застосування. Одними з найбільш перспективних деззасобів є препарати з групи альдегідів [9]. Для ветеринарної практики необхідні нові, більш ефективні, малотоксичні дезінфікуючі засоби, які володіють широким спектром біоцидної дії. Вони повинні включати економічну і фізичну можливість застосування в різних виробничих умовах.

Мета роботи. Вивчити дезінвазійні властивості нового дезінфікуючого альдегідного препарату «ФАГ».

Матеріали і методи досліджень. У дослідах використовували новий дезінфікуючий препарат «ФАГ», розроблений співробітниками ННЦ «ІЕКВМ» (Україна, м. Харків) для проведення профілактичної та вимушеної дезінфекції за інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин [10].

Для визначення дезінвазійної дії препарату готували культури яєць гельмінтів *Ascaris suum*, *Ascaridia galli* і *Toxocara canis*. Культуру яєць *A. galli* та *A. suum* отримували з гонад самок гельмінтів, відібраних від інвазованих птиці і свиней відповідно. Культуру яєць *T. canis* отримували з фекалій інвазованих тварин за методом Фюллеборна. Підрахунок кількості яєць в тест-культурі проводили з використанням камери Горяєва і мікроскопа. За робоче розведення брали суспензію, яка містила 300 яєць в 0,2 см³.

Отримані яйця гельмінтів культивували в термостаті за температури (26–28)±0,5°C протягом 20–30 діб з щоденною аерацією. Під час проведення дослідів використовували позитивний і негативний контроль. Позитивним контролем служила суспензія яєць тестових культур *A. galli*, *A. suum* і *T. canis* не оброблена дезінфектантом. Негативний контроль готували з суспензії тест-культур, обробленої 5,0% гарячим (90,0±0,5°C) розчином їдкого натру за експозиції 48 годин.

З метою початкового визначення дезінвазійних властивостей препарату на годинникове скло наносили суспензію тест-культур яєць гельмінтів і робочі розчини дезінфектанту та витримували за температури 20,0±0,5°C протягом 3, 6 і 24 годин. Після 3-х кратного відмивання культуру яєць заливали

дехлорованою водою. Годинникові скельця з культурою (1 см³) переносили в промарковані чашки Петрі. Підрахунок кількості яєць гельмінтів, які вижили після дії дезінфектанту проводили впродовж 28 діб культивування, порівнюючи з негативним та позитивним контролем.

Для вивчення чутливості яєць гельмінтів, нанесених на тест-об'єкти, до дезінфектанту використовували стандартні зразки (10×10 см) батисту, дерева, кахлю, металу, скла. На стерильні тест-об'єкти наносили суспензію тест-культур в об'ємі 1,0 см³, рівномірно розподіляли по поверхні і висушували за кімнатної температури. Після дії дезінфектанту стерильним ватним тампоном, змоченим у стерильній водопровідній воді ретельно протирали поверхні тест-об'єктів, тампони поміщали в пробірки з 5,0 см³ флотаційного розчину (хлористий натрій) і виділяли яйця гельмінтів. Відмиті від флотаційного розчину яйця гельмінтів вносили на годинникові скельця в чашки Петрі, заливали водою та інкубували за температури (26–28)±0,5°C. Підрахунок живих і загиблих яєць проводили протягом 28 днів.

Математичну обробку отриманих результатів проводили за допомогою методів варіаційної статистики.

Результати досліджень та їх обговорення. Першочергове визначення дезінвазійних властивостей препарату «ФАГ» проводили щодо тест-культури яєць гельмінтів *Ascaris suum*. Препарат використовували за температури 20±0,5°C за експозиції 3; 6; 24 години у концентрації 0,5; 1,0; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 5,0; 6,0%. Результати дослідження представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Дезінвазійна дія дезінфектанту «ФАГ» щодо *Ascaris suum*

Концентрація, %	Строки визначення життєздатності яєць <i>Ascaris suum</i> , діб														
	3			6			14			21			28		
	Експозиція, год														
	3	6	24	3	6	24	3	6	24	3	6	24	3	6	24
0,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1,0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2,0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3,0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4,0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	–	+	–	–
5,0	+	+	+	+	+	+	+	+	–	+	–	–	–	–	–
6,0	+	+	+	+	+	–	+	–	–	–	–	–	–	–	–
контроль															
позитивний	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
негативний	+	+	+	+	+	–	+	+	–	+	+	–	+	+	–

Примітки: «–» – загибель яєць; «+» – розвиток яєць.

Аналізуючи одержані результати, представлені в таблиці 1 встановлено, що препарат «ФАГ» у концентрації 0,5–3,5% за експозиції 3, 6 і 24 години не впливає на розвиток яєць *Ascaris suum*. Поряд з цим встановлено, що дезінфектант «ФАГ» у концентрації 4,0% (6–24 год.) і у концентрації 5,0–6,0%

(3–24 год.) спричиняє затримку розвитку яєць тест-культури гельмінтів та викликає загибель *Ascaris suum*.

Овоцидну ефективність засобу «ФАГ» визначено у концентрації 4,0% на 21 добу, та у концентрації 5,0% на 14 добу, а також у концентрації 6,0% на 6 добу після застосування.

Наступним кроком було проведення дослідів із визначення дезінвазійної дії деззасобу «ФАГ» щодо *A. galli*, *A. suum* і *T. canis*. Результати проведених досліджень представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Дезінвазійна дія дезінфектанту «ФАГ» щодо *A. suum*, *T. canis*, *A. galli*

Тест-культура	Концентрація, %	Експозиція, год	Загибель яєць, доба	Овоцидна ефективність, %
<i>Ascaris suum</i>	4,0	3	–	31,40
		6	–	35,12
		24	21	95,20
	5,0	3	27	95,40
		6	21	96,20
		24	14	96,60
	6,0	3	21	95,80
		6	14	96,60
		24	6	96,65
<i>Ascaridia galli</i>	4,0	3	–	42,30
		6	–	57,51
		24	20	95,60
	5,0	3	26	96,60
		6	21	96,64
		24	14	96,70
	6,0	3	20	96,55
		6	12	96,70
		24	5	96,80
<i>Toxocara canis</i>	4,0	3	26	60,50
		6	21	80,70
		24	14	96,72
	5,0	3	21	99,72
		6	10	99,72
		24	5	99,72
	6,0	3	14	99,70
		6	5	99,72
		24	5	99,74

Із аналізу отриманих результатів, наведених в таблиці 2 випливає, що овоцидна ефективність препарату «ФАГ» відносно *A. suum* становить 95,20–96,65%, щодо *A. galli* – 95,60–96,80%, а до *T. canis* – 99,72–99,74%.

Ґрунтуючись на результатах попередніх дослідів, було проведено визначення дезінвазійної дії препарату «ФАГ» щодо *A. galli*, *A. suum* і *T. canis* із застосуванням тест-об'єктів. Результати проведених досліджень представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

**Дезінвазійна дія дезінфектанту «ФАГ» щодо
A. suum, A. galli, T. canis на тест-об'єктах, M±m, n=3**

Концентрація препарату, %	Тест-об'єкт	Тест-культура	Експозиція, год		
			3	6	24
			Овоцидна ефективність, %		
4,0	батист	A. suum	24,80±0,02	35,55±0,02	42,25±0,02
		A. galli	25,90±0,02	35,95±0,02	44,35±0,02
		T. canis	29,25±0,02	40,45±0,02	60,88±0,02
	дерево	A. suum	24,20±0,02	34,10±0,02	40,15±0,02
		A. galli	25,20±0,02	35,12±0,02	42,17±0,02
		T. canis	28,00±0,02	37,50±0,02	60,50±0,02
	кахель	A. suum	26,30±0,01	40,45±0,01	50,10±0,01
		A. galli	28,80±0,01	45,51±0,01	64,20±0,01
		T. canis	34,70±0,01	52,84±0,01	65,65±0,01
	метал	A. suum	27,75±0,01	45,20±0,01	60,30±0,01
		A. galli	33,12±0,01	53,51±0,01	65,25±0,01
		T. canis	39,74±0,01	55,84±0,01	76,88±0,01
5,0	батист	A. suum	27,25±0,01	42,55±0,01	55,15±0,01
		A. galli	30,60±0,01	50,42±0,01	62,40±0,01
		T. canis	35,85±0,01	54,14±0,01	85,88±0,01
	дерево	A. suum	63,40±0,02	67,60±0,02	80,45±0,02
		A. galli	66,80±0,02	72,55±0,02	82,75±0,02
		T. canis	82,80±0,02	85,95±0,02	91,25±0,02
	кахель	A. suum	62,30±0,02	65,80±0,02	76,35±0,02
		A. galli	65,70±0,02	70,70±0,02	80,85±0,02
		T. canis	80,80±0,02	85,60±0,02	90,85±0,02
	метал	A. suum	65,45±0,01	70,54±0,01	85,30±0,01
		A. galli	67,70±0,01	77,32±0,01	87,70±0,01
		T. canis	88,55±0,01	91,64±0,01	99,50±0,01
6,0	батист	A. suum	66,85±0,01	72,42±0,01	86,98±0,01
		A. galli	67,70±0,01	77,72±0,01	87,72±0,01
		T. canis	93,55±0,01	95,64±0,01	99,70±0,01
	дерево	A. suum	66,25±0,01	71,56±0,01	86,20±0,01
		A. galli	67,70±0,01	77,45±0,01	87,71±0,01
		T. canis	90,65±0,01	93,70±0,01	99,60±0,01
	кахель	A. suum	80,85±0,02	90,45±0,02	95,80±0,02
		A. galli	82,70±0,02	91,65±0,02	96,78±0,02
		T. canis	86,80±0,02	92,85±0,02	97,67±0,02
	метал	A. suum	78,88±0,02	87,75±0,02	95,55±0,02
		A. galli	80,80±0,02	90,85±0,02	95,88±0,02
		T. canis	85,50±0,02	91,95±0,02	95,97±0,02
6,0	батист	A. suum	94,85±0,01	95,34±0,01	96,78±0,01
		A. galli	95,70±0,01	96,72±0,01	97,75±0,01
		T. canis	99,60±0,01	99,64±0,01	99,70±0,01
	дерево	A. suum	95,15±0,01	95,95±0,01	97,20±0,01
		A. galli	96,65±0,01	96,74±0,01	97,80±0,01
		T. canis	99,65±0,01	99,65±0,01	99,72±0,01
	кахель	A. suum	94,90±0,01	95,54±0,01	96,95±0,01
		A. galli	96,20±0,01	96,73±0,01	97,80±0,01
		T. canis	99,62±0,01	99,65±0,01	99,71±0,01
	метал	A. suum	94,90±0,01	95,54±0,01	96,95±0,01
		A. galli	96,20±0,01	96,73±0,01	97,80±0,01
		T. canis	99,62±0,01	99,65±0,01	99,71±0,01

За результатами, зазначеними в таблиці 3 встановлено, що препарат «ФАГ» у концентрації 6,0% за експозиції 24 години знезаражує тест-об'єкти, забруднені екзогенними стадіями розвитку гельмінтів *A. suum*, *A. galli* та *T. canis*.

Дезінфікуючий препарат проявляє більш виражені дезінвазійні властивості на металевих, скляних поверхнях і кахлі і має більш низьку активність при знезараженні батисту і дерева.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В результаті проведених досліджень встановлено, що новий дезінфікуючий препарат «ФАГ» проявляє дезінвазійну дію на екзогенні стадії розвитку гельмінтів сільськогосподарських тварин і птиці. Дезінфектант «ФАГ» у концентрації 6,0% за експозиції 24 години має високий рівень овоцидної ефективності щодо яєць гельмінтів *Ascaris suum*, *Ascaridia galli* та *Toxocara canis* і може застосовуватись у загальному комплексі ветеринарно-санітарних заходів.

В подальшому плануємо розробити ефективні режими знезараження об'єктів ветеринарного контролю сучасними засобами санації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коваленко І.І. Моніторинг гельмінтозів водоплавної птиці в господарствах Степової зони України та лікувально-профілактичні заходи / І.І. Коваленко, Т.В. Маршалкіна, Г.В. Заїкіна // Ветеринарна медицина України. – 2008. – № 1. – С. 27–29.
2. Галат В. Інвазійні хвороби: профілактика та лікування / В. Галат // Ветеринарна медицина України. – 1998. – № 6. – С. 42–43.
3. Богач М.В. Вивчення дезінвазійного засобу при асоціативних хворобах птиці / М.В. Богач // Зб. наук. праць Луганського НАУ. – 2003. – № 27/39. – С. 89–92.
4. Наукові та практичні аспекти дезінфекції у ветеринарній медицині / А.І. Завгородній, Б. Т. Стегній, А.П. Палій [та ін.]. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2013. – 222 с.
5. Колос Ю. Роль санітарної обробки – дезінфекції у підтриманні стабільного епізоотичного благополуччя у птахівництві / Ю. Колос, В. Стець, В. Титаренко // Ветеринарна медицина України. – 2007. – № 12. – С. 28–30.
6. Палій А.П. Дезинвазионные свойства дезинфицирующего препарата «ДЗПТ-2» / А.П. Палій // Ученые Записки УО ВГАВМ. – Витебск, 2012. – т. 48, вып. 2, ч. II. – С. 125–129.
7. Палій А.П. Інноваційні технології та технічні системи у молочному скотарстві. Науково-навчальний посібник / А.П. Палій, А.П. Палій, О.А. Науменко. – Х.: «Міськдрук». – 2015. – 324 с.
8. Поляков А.А. Ветеринарная дезинфекция / А.А. Поляков. – М.: Колос, 1975. – 559 с.
9. Палій А.П. Дезинфицирующие средства в системе противоэпизоотических мероприятий / А.П. Палій, А.П. Палій, Е.А. Родионова // Известия Великолукской гос. с.-х. академии. – 2017. – № 2. – С. 24–33.
10. Завгородній А.І. Біоцидна активність дезінфектанту «ФАГ» / А.І. Завгородній, А.П. Палій, О.В. Обуховська, І.М. Дегтярьов // Вісник аграрної науки. – 2013. – № 5. – С. 38–41.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ДЕЗИНВАЗИОННЫХ СВОЙСТВ ДЕЗСРЕДСТВА «ФАГ» / Палій А.П., Сумакова Н.В.

В системе ветеринарно-санитарных мероприятий необходимо проведение дезинвазии объектов ветеринарного контроля. В статье представлены результаты изучения дезинвазионных свойств нового дезинфицирующего альдегидного препарата «ФАГ».

Установлено, что данный препарат в концентрации 6,0% при экспозиции 24 часа проявляет дезинвазионное действие на яйца *Ascaridia galli*, *Ascaris suum*, *Toxocara canis* и является эффективным средством для обеззараживания объектов животноводства, контаминированных инвазионными элементами гельминтов. Дезинфицирующий препарат проявляет более выраженные дезинвазионные свойства на металлических, стеклянных поверхностях и кафеле и имеет более низкую активность при обеззараживании батиста и дерева.

Ключевые слова: дезинвазия, дезинфектант «ФАГ», концентрация, экспозиция, тест-культура.

DETERMINATION OF DEZINVASION PROPERTIES OF “FAG” DISINFECTANT / Paliy A.P., Sumakova N.V.

Introduction. Despite the success achieved in recent years in the fight against invasive diseases of farm animals, today the issue of their monitoring and prevention is urgent. In the system of veterinary and sanitary measures, systematic disinfection of veterinary control facilities is necessary.

The goal of the research was to study the disinfection properties of the new disinfecting aldehyde preparation “FAG”.

Materials and methods. In experiments, a new disinfectant “FAG”, developed by the staff of the NSC “IECVM” (Ukraine, Kharkov), was used to carry out preventive and forced disinfection in case of infectious diseases of farm animals. To determine the disinfection effect of the preparation, cultures of helminthes eggs *Ascaridia galli*, *Ascaris suum* and *Toxocara canis* were prepared.

Results of the research and discussion. It has been established experimentally that the disinfecting preparation “FAG” shows a disinfection effect on the exogenous stages of the development of helminthes of agricultural animals and poultry. The “FAG” disinfectant at the concentration of 6.0% with an exposure of 24 hours has a high level of ovoid efficacy on the eggs of the helminthes *Ascaridia galli*, *Ascaris suum* and *Toxocara canis*. The disinfectant exhibits more pronounced disinfection properties on metal, glass surfaces and tiles and has a lower activity in the disinfection of cambric and wood.

Conclusions and prospects. The preparation “FAG” in the concentration of 6.0% with an exposure of 24 hours is an effective means for disinfecting livestock objects contaminated with invasive helminth elements and can be used in a common complex of veterinary and sanitary measures. In the future, we plan to develop effective regimes of disinfection of veterinary control objects by modern means of remediation.

Key words: disinfection, disinfectant “FAG”, concentration, exposure, test culture.

REFERENCES

1. Kovalenko, I.I., Marshalkina, T.V., & Zaikina, G.V. (2008). Monitorynh helmintoziv vodoplavnoyi ptytsi v hospodarstvakh Stepovoyi zony Ukrayiny ta likuvalno-profilaktychni zakhody [Monitoring of helminthiasis of waterfowl in the farms of the Steppe zone of Ukraine and therapeutic and prophylactic measures]. *Veterynarna medytsyna Ukrayiny – Veterinary Medicine of Ukraine*, 1, 27-29 [in Ukrainian].
2. Halat, V. (1998). Invaziyni khvoroby: profilaktyka ta likuvannya [Invasive diseases: prophylaxis and treatment]. *Veterynarna medytsyna Ukrayiny – Veterinary Medicine of Ukraine*, 6, 42-43 [in Ukrainian].
3. Bohach, M.V. (2003). Vyvchennya dezinvaziynoho zasobu pry asotsiatyvnykh khvorobakh ptytsi [Studying of a disinfection agent in association with poultry diseases]. *Zb. nauk. prats` Luhanskoho NAU – Sat. sciences works of Luhansk NAU*, 27/39, 89-92 [in Ukrainian].
4. Zavgorodnii, A.I., Stegnii, B.T., Paliy, A.P., Gorzheiev, V.M., & Smirnov, A.M. (2013). *Naukovi ta praktychni aspekty dezinfektsiyi u veterynarniy medytsyni [Scientific and practical aspects of disinfection in veterinary medicine]*. Kharkiv: FO Brovin O.V. [in Ukrainian].

5. Kolos, Yu., Stets, V., & Tytarenko, V. (2007). Rol sanitarnoyi obrobky – dezinfektsiyi u pidtrymanni stabilnoho epizootychnoho blahopoluchchya u ptakhivnytstvi [The role of sanitary treatment – disinfection in maintaining a stable epizootic well-being in poultry]. *Veterynarna medytsyna Ukrayiny – Veterinary Medicine of Ukraine*, 12, 28-30 [in Ukrainian].
6. Paliy, A.P. (2012). Dezinvasionnyye svoystva dezinfitsiruyushchego preparata «DZPT-2» [Disinfection properties of disinfectant "DZPT-2"]. *Uchenyye Zapiski UO VGAVM – Scientists Notes of the UO VGAVM*, 48, 2(II), 125-129 [in Russian].
7. Paliy, A.P., Paliy, A.P., & Naumenko O.A. (2015). *Innovatsiyi tekhnolohiyi ta tekhnichni systemy u molochnomu skotarstvi. Naukovo-navchalnyy posibnyk [Innovative technologies and technical systems in dairy cattle breeding. Scientific and educational manual]*. Kharkiv: "Miskdruk" [in Ukrainian].
8. Polyakov, A.A. (1975). *Veterinarnaya dezinfektsiya [Veterinary disinfection]*. Moscow: Kolos [in Russian].
9. Paliy, A.P., Paliy, A.P., & Rodionova, Ye.A. (2017). Dezinfitsiruyushchiye sredstva v sisteme protivoevizooticheskikh meropriyatiy [Disinfectants in the system of anti-epizootic measures]. *Izvestiya Velikolukskoy gos. s.-kh. akademii – Izvestiya Velikolukskaia State Agriculture Academy*, 2, 24-33 [in Russian].
10. Zavhorodnii, A.I., Paliy, A.P., Obukhovska, O.V., & Dehtyarov, I.M. (2013). Biotsydna aktyvnist dezinfektantu «FAG» [Biocidal activity of disinfectant "FAG"]. *Visnyk ahrarnoyi nauky – Bulletin of Agrarian Science*, 5, 38-41 [in Ukrainian].

УДК 636.09:616.993-048.57

ПІСКУН А.В., канд. вет. наук, e-mail: anton_piskun@ukr.net,
УХОВСЬКИЙ В.В., д-р вет. наук, e-mail: uhovskiy@ukr.net,
НИЧИК С.А., д-р вет. наук, проф., член-кор. НААН, e-mail: ivm_naam@ukr.net,
ПІСКУН О.О., e-mail: stepnahelen@gmail.com,
МЕЛЬНИЧЕНКО О.М., e-mail: O.melnichenko@gmail.com,
БИНДА А.В., e-mail: bynda.a.v.1990@gmail.com
Інститут ветеринарної медицини НААН

ЛЕПТОСПІРОЗ. ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ ТА НОМЕНКЛАТУРИ ЦЬОГО ЗООНОЗУ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ СВІТУ (оглядова стаття)

В оглядовій статті наведено два основних підходи щодо класифікації лептоспірозу, а саме серологічний (фенотипний) та генотипний, що широко використовуються у різних країнах світу, і в Україні зокрема. Проведено аналіз переваг та недоліків кожного з них та обґрунтовано їхнє використання.

Крім того, представлено сучасну номенклатуру цього зоонозу та наведено найбільш поширені у літературі «спрощені найменування», котрі не відповідають сучасній систематиці лептоспір.

Ключові слова: лептоспіроз, лептоспіра, класифікація, номенклатура, серогрупа, серовар, геномовид.

Вступ. Лептоспіроз (хвороба Васильєва-Вейля, іктероглобінурія, інфекційна жовтяниця, «водна лихоманка» тощо) – це один з найбільш